Budoucnost a tvorba (aktivita)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

2004

jedná se o část původního dokumentu:

2004

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 18. 7. 2004

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 18. 7. 2004

Budoucnost a tvorba (aktivita)

Všechna tvorba, jakož vůbec veškerá aktivita (v pravém smyslu) se jakoby prodírá proti obecnému spádu dění a míří do budoucnosti; zároveň však se může stát opravdovou tvorbou jen za toho předpokladu, že si najde potřebný „materiál“ a potřebné „prostředky“, jak své dílo uskutečnit. Na první pohled to je takřka nepřekonatelný rozpor: tvůrčí dílo, které má být provedeno, uskutečněno, realizováno, je cílem tvůrčího aktu, zaměřeného do budoucnosti, takže sám tvůrčí akt je v té budoucnosti nejenom „vidí“, ale do budoucnosti je také jakoby „ukládá“. To však nemůže udělat jinak, než že zároveň vytvoří jeho „realizaci“ v podobě artefaktu. Artefakt sám není celým dílem (ačkoli jsme zvyklí takto o něm mluvi i myslit), je pouze vnější stránkou díla. Stává se dílem (zopakováním, napodobením díla), teprve když někdo k artefaktu přistoupí a přes něj, skrze něj se pokusí svým pochopením proniknout k dílu samému, de jeho „nitra“. Ani tro není možno provést jedním krokem: spíše jde o postupné pronikání k vlastnímu dílu jakýmsi oscilujícím či kyvadlivým způsobem: po částečném pochopení onoho nitra je třeba se vždy vrátit k vnějšku a rozpoznat v něm další pokyny pro příští pokus dostat se k „nitru“. A tu nemůže být nejmenších pochyb o tom, že toto „nitro“ díla je tvůrcem samým jakoby „uloženo“ nikoli do minulosti (tam je „uložen“ pouze artefakt), nýbrž do budoucnosti. Proto je méontologická analýza díla samého, tj. zejména jeho „nitra“ a vztahu mezi ním a artefaktem, významnou pomocí pro porozumění mnoha jiných „nepravých jsoucen“, zvláště pak těch, jejixchž vnější stránka zdaleka není tak zřejmě ohraničena a vymezena, jak tomu je třeba s obrazem nebo sochou či partiturou nebo literárním dílem.

(Písek, 040718-1.)